

۱۵۹۲۸۷۷

بسم الله الرحمن الرحيم

سبک های یادگیری

سبک های هویتی

تألیف:

دکتر حسن توزنده جانی

سارا علوی زاده

عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد نیشابور

سرشناسه : علوی زاده، سارا، ۱۳۵۸ -

عنوان و نام پدیدآور : سبک‌های یادگیری، سبک‌های هویتی /
تالیف سارا علوی زاده، حسن توزنده جانی

مشخصات نشر : تهران : گیوا، ۱۳۹۵.

مشخصات ظاهری : ۱۵۴ ص.

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۴۵۱-۰۲۱-۹

شناسه افزوده : توزنده جانی، حسن، ۱۳۴۴ -

رده بندی کنگره : ۱۳۹۵ س۲ ۸۴/ت BF۳۱۸

رده بندی دیویی : ۱۵۳/۱۵

شماره کتابشناسی ملی : ۴۵۰۳۲۲۹

نام کتاب: سبک‌های یادگیری / سبک‌های هویتی

مولفان: دکتر حسن توزنده جانی / سارا علوی زاده

ناشر: انتشارات گیوا

مدیر مسئول: محمد صدیق سپهری نیا

حروف چینی: محمد حصاری

صفحه آرا و طراح جلد: آریتا گوهری

نوبت چاپ : بهار ۱۳۹۶/اول

شمارگان : ۱۰۰۰

قیمت: ۱۲۰۰۰۰ ریال

شابک ۹۷۸-۶۰۰-۴۵۱-۰۲۱-۹

فهرست مطالب

۱	مقدمه
۱۵	یادگیری و تعریف آن
۱۶	یادگیری و رفتار
۱۸	یادگیری و تفکر
۱۹	یادگیری و آموزش
۲۰	سبک های یادگیری (خوشگام)
۲۲	تعاریف سبک های یادگیری و شناختی
۲۶	انواع سبک های یادگیری
۲۷	انواع سبک شناختی را میسبک
۳۷	ویژگی های اشخاص متکی به زمینه و مستقل از زمینه
۴۳	سبک شناختی متکی به زمینه- مستقل از زمینه و عوامل جمعیتی
۴۶	سبک شناختی متکی به زمینه- مستقل از زمینه و عوامل روان شناختی
۵۰	سبک های یادگیری کلب
۵۵	مفهوم هویت
۶۳	تعریف هویت
۶۴	سبک های هویت یابی
۶۵	دیدگاه روان شناسی در باره شکل گیری هویت
۶۶	نظریه اریکسون هویت در برابر سردرگمی نقش
۷۲	نظریه ماریسا

۷۹	وضعیت هویت و سلامت روانی
۸۵	سه سبک هویت برزونسکی
۸۷	روان گسستگی مبتنی بر هویت
۹۳	عوامل اجتماعی و هویت فرد
۹۴	الهویت در محیط
۹۷	نظریه وضعیت هویت برزونسکی
۱۰۱	انواع سبک های پردازش هویت
۱۰۴	تعهد از دیدگاه برزونسکی
۱۰۷	رابطه سبک های پردازش هویت با پایگاه های هویتی
۱۱۰	انواع هویت
۱۲۰	فهرست منابع

مقدمه

یکی از واقعیت‌های مهم هستی وجود تنوع در میان پدیده‌های عالم است. نه تنها گونه‌های مختلف جانداران و گیاهان با هم فرق دارند، بلکه اعضای هر گونه با یکدیگر متفاوتند. انسان‌ها نیز مشمول همین قاعده اند. طبیعت آدمی چنان سرشته است که از خواهان رشد، آزادی، استقلال، دانایی و توانایی و رفاه است. این خصلت طبیعت را با مطالعه زندگی و تاریخ تحول آدمی به سادگی می‌توان دریافت. علم روان‌شناسی شاخه‌های تخصصی فراوانی دارد که یکی از مهم‌ترین و قدیمی‌ترین آن یادگیری است. یادگیری یکی از محدود زمینه‌های روان‌شناسی است که اندک زمانی پس از استقلال یافتن روان‌شناسی به عنوان یک نظام علمی پا گرفت و تا کنون در گسترش دانش روان‌شناسی نقش بزرگی ایفا کرده است. یادگیری نه تنها به عنوان یک زمینه علمی که به خودی خود حائز اهمیت است و مورد توجه صاحب نظران قرار دارد، بلکه به عنوان پربازان و پژوهشگران روان‌شناسی، به طور مستقیم و غیر مستقیم؛ یادگیری را از موضوعات مهم به حساب آورده و در باره آن به پژوهش پرداختند. از آن جا

که روان‌شناسی امروزه به عنوان یک علم رفتاری^۱ تبدیل شده است و این علم به یک موضوع مشاهده پذیر و اندازه‌پذیر نیازمند است، آن موضوع در علم روان‌شناسی رفتار است. بنابراین، هر آن چه را در روان‌شناسی مطالعه می‌کنیم باید از طریق رفتار قابل ارائه باشد، قالب نظریه‌های دیگری بر این نقطه توافق دارند. فرایند یادگیری را نمی‌توان به طور مستقیم مطالعه کرد، بلکه ماهیت یادگیری را تنها از تغییرات رفتاری می‌توان استنباط کرد. اسکینر تنها نظریه پرداز جدا از این قاعده است. برای اسکینر تغییرات رفتاری یادگیری هستند و نیاز به استنباط هیچ فرایند دیگری نیست. نظریه پردازان دیگر می‌گویند که تغییرات رفتاری از یادگیری ناشی می‌شود. بنابراین، برای اسکینر، اکثر نظریه پردازان یادگیری فرایند یادگیری را واسطه یادگیری می‌دانند. برای آنان یادگیری چیزی است که در نتیجه تجارب معین صورت می‌پذیرد و پس از تغییر رفتار رخ می‌دهد.

مطالعات محققان در باره سبک های یادگیری و سبک های هویت تا کنون پاسخگوی بسیاری از سوالات و ابهامات موجود در این مسأله بوده است. در این کتاب رابطه سبک های یادگیری و سبک های هویتی بررسی شده است.

یکی از موضوعاتی که از دهه هفتم قرن بیستم تاکنون در پژوهش‌های آموزشی مورد توجه قرار گرفته، سبک‌های دانش‌آموزان در فراگیری مطالب است. یادگیری همانند سایر فعالیت‌ها کار محسوب می‌شود و در پاره‌ای موارد کاری است بسیار دشوار. نقش یادگیری در همه صحنه‌های زندگی نمایان است، چرا که ارتباط بسیار نزدیکی با رفتار و اعمال آدمی دارد. یادگیری را می‌توان به راه‌های گوناگونی تعریف کرد. معروفترین تعریفی که تاکنون برای یادگیری ارائه شده تعریف کیمبل^۱ (۱۹۶۱) است. یادگیری^۲ است. یادگیری به فرآیند ایجاد تغییرات نسبتاً پایدار در رفتار یا توان رفتاری^۳ است که از تجربه^۴ ناشی می‌شود و نمی‌توان آن را به حالت‌های موقتی بدن مانند آنزیمه بر اثر بیماری، خستگی یا مصرف داروها ایجاد می‌شود نسبت داد. نکته‌ای که باید در این جا یادآور شویم این است که، برخلاف هوش و استعداد که توانایی است، سبک یادگیری^۵ توانایی نیست. از اینرو، سبک یادگیری به این که یادگیرنده چگونه یاد می‌گیرد اشاره می‌کند. نه به این که به چه خوبی از عهده یادگیری بر می‌آید. بنابراین، افراد متدرب با تفاوت‌های فردی خود به یادگیری از سبک‌های متفاوت استفاده می‌کنند. می

1 -kimble

2 -Behavioral potentiality

3 -Experience

توان سبک یادگیری^۱ را به عنوان روشی که یادگیرنده در یادگیری خود آن را به روش های دیگر ترجیح می دهد تعریف کرد. به همین سبب، بعضی روان شناسان پرورشی، از جمله وولفک^۲ (۲۰۰۴) اصطلاح ترجیح یادگیری^۳ را بهتر از سبک یادگیری می دانند و برای آن تعریف زیر را ارایه می دهد: "راه های مورد پسند فرد برای مطالعه و یادگیری، مانند استفاده از تصاویر به جای کتاب، کار کردن با دیگران عوض به تنها کار کردن، یادگیری موقعیت های ساختمند در مقابل موقعیت های غیر ساختارمند و غیره."

سبک یادگیری یا ترجیح یادگیری افراد بسیار گوناگونند. با این حال، می توان آن ها را به سه دسته شناختی، عاطفی و اجتماعی-روانشناسی تقسیم کرد. مفهومی که به عنوان مکمل رفتار ورودی به کار می رود و عامل تأثیرگذار بر یادگیری فرض شده سبک یادگیری است (دی چکو و کرافور^۴، ۱۹۹۴). از آن جا که دانش آموزان و دانشجویان دارای سبک های مختلف یادگیری هستند، این سبک های مختلف یادگیری بر یادگیری و پیشرفت تحصیلی آنان تأثیر می گذارد. همان از چگونگی و انواع آن ها آگاه باشند تا دانش آموزان را در استفاده از سبک های

1 - Learning style

2 - Vvlfk

3 - Learning preference

4 - Deccee & Crowfo

مختلف یادگیری کمک کنند. معلم در برخورد با یادگیرندگان مختلف باید بپذیرند که هر یک از آنان ممکن است با سبک خاصی از یادگیری به انجام تکالیف درسی و یادگیری موضوع عادی مختلف بپردازد. بنابراین، باید آماده باشند تا اگر یک از دانش‌آموزان خود برخوردی مناسب با سبک و شیوه یادگیری او داشته باشد، به طور مطلق نمی‌توان گفت که یک سبک یادگیری از سبک دیگر بهتر یا بدتر است. برای مستتر این است که بگوییم بسته به شرایط و موضوعات یادگیری هر سبکی ممکن است خوب باشد یا نباشد. با این حال، معلم نباید تفاوت‌های فردی را از نظر دور دارد بلکه همواره باید به یادگیرندگان فرصت و امکان بدهد تا در موقعیت‌های گوناگون و در تکالیف متفاوت سبک‌های مناسب را به کار بندند و بیشترین استفاده را ببرند.

یادگیری فرآیند مهم تطابق و سازش فرد است و بدون سبک، همه پیشرفت‌های شگفت‌انگیز دنیای کنونی زاده یادگیری انسان است (کولب، ۱۹۸۴).

یادگیری فرآیند پذیرش و پردازش اطلاعات را در بر می‌گیرد که در افراد تفاوت به طور یکسان صورت نمی‌گیرد. در واقع، سرعت یادگیری و میزان پیشرفت

تحصیلی فراگیران همواره یکسان نیست (دمرکان و دمیربا، ۲۰۱۰). عوامل متعددی پیشرفت تحصیلی را تحت تاثیر قرار می دهند. یکی از این عوامل سبک یادگیری است که می تواند بر جریان یادگیری تاثیر بگذارد. بر حسب تعریف، سبک یادگیری یک رفتار عاداتی و متمایز برای کسب دانش، مهارت ها یا بازنگردها است که از طریق مطالعه یا تجربه کسب می شود و یا شیوه ای است که فراگیران در تکمیل مطالب درسی خود به سایر شیوه ها ترجیح می دهند (اسمیت و دالتون، ۲۰۰۵). به اعتقاد متخصصان، سبک یادگیری یا شناختی رجحان افراد را برای به دست آوردن، حفظ و اصلاح اطلاعات مشخص می سازد که با به کارگیری و برحسب به کارگیری آن ها صورت می گیرد (تنویر، ادیتیا و بانشی، ۲۰۱۰). بررسی ها نشان داده اند که بازد یادگیری فراگیران به واسطه روش های آموزشی، سبک یادگیری یا ترکیب این دو عامل شکل می گیرد. در واقع، روش آموزش به تنهایی و یا با کمک سبک یادگیری در برخی از موارد، تفاوت های چشمگیری را ایجاد می کند، اما نمی تواند تمام بسبب های رضایت مندی، پیشرفت و کارایی را اندازه گیری کند (تنویر و همکاران، ۲۰۱۰).

1 -Dmrkan and Dmyrba

2 -Smith and Dalton

3 -Tanwir, Aditya & Banshi

فیلدینگ^۱ (۱۹۹۴) به نقل از کوچ، سالامونسون، رولی و دیویدسون^۲، (۲۰۱۰) بر این موضوع تاکید دارد که فهم سبک یادگیری برای فراگیران و آموزش دهندگان ضروری است. سبک های یادگیری فردی به طور مستقیم انعکاسی از عوامل متدنی و شناختی اند و همچنین این سبک ها روی آورد فرد را برای پاسخ به محرک های یادگیری مشخص می کنند (کرستو و دیناوی^۳، ۲۰۱۰). نوعی از دسته بندی سبک های یادگیری، سبک یادگیری کلب است. کلب (۱۹۸۴)، مفیدترین مدل توصیفی برای یادگیری بزرگسالان را با الهام از آثار کورت لوین تحت عنوان سبک یادگیری تجربی ارائه کرد. این سبک ها با نوعی الگوی فرایند یادگیری مطابقت دارد (اثرتون^۴، ۲۰۰۵). در این الگو، یادگیری در یک چرخه چهار مرحله ای به وقوع می پیوندد: ۱) تجربه عینی، ۲) مشاهده و تفکر در باره آن تجربه، ۳) تدوین فرضیه یا نوعی نظریه در باره آن، و ۴) آزمون آن فرضیه. کلب و فرای (۲۰۰۵) با ترکیب چهار شیوه یادگیری فوق، چهار سبک یادگیری همگرا، واگرا، جذب کننده و انطباقی را مشخص ساختند.

1- Fielding

2 -Koch, Salamonson, Rolley, Davidson

3 -Christou & Dinov

4 -Atherton